



פרשת תצוה

# טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

## לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. סדר ימי המילואים

ב. מעשה האפוד

ד. מעשה המעיל

ו. מעשה החושן

ז. מעשה הציץ והמצנפת

ח. ציווי עשית בגדי הכהונה

ט. מעשה הכתונות

י. שמן למאור

יא. מעשה המכנסים

יב. קרבן התמיד

יג. בגדי בני אהרן

יד. מעשה מזבח הקטורת

-----

## שאלה לשולחן השבת

"על פתיל תכלת"

בגמרא (חולין קלח.) מבואר שכיפה של צמר הייתה מונחת בראשו של כהן גדול ועליה הציץ נתון, לקיים מה שנאמר: "ושמת אותו על פתיל תכלת".

ויש לבאר עניין זה, הלא לכאורה תחשב כיפה זו לבגד נוסף ויש איסור לייתר בגדים נוספים על בגדי הכהנים, (ואכן הרמב"ם השמיט דבר זה) ובכל אופן יש לומר שזו חציצה בין ראש הכהן לבין הציץ והמצנפת?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

## פנינים

"ואת אהרן ואת בניו תקריב ורחצת אתם במים"

יש לדקדק מדוע כתוב פעמיים את המילה 'ואת' שמקום לכתוב: "ואת אהרן ובניו תקריב". אלא, היות ו"ורחצת אתם במים" - זו טבילת כל הגוף (רש"י) לכן באה המילה 'ואת' והפסיקה בין אהרן לבין בניו, משום שההלכה היא שאב אינו רוחץ עם בנו, אהרון בנפרד מבניו. (משך חכמה)



"פתוחי התם קדש לד'"

להשי"ת יש שלושה מפתחות שלא מסרם לאדם: הולדת בנים, תחיית מתים ומטר. כלומר, רק בידי הקב"ה היכולת לברוא אנשים, להחיות מתים ולהוריד גשם. כשהיה אחאב מלך ישראל, בני" עבדו ע"ז. בתקופה זו בנה חיאל את העיר יריחו, נתקיימה בו קללת יהושע, ומתו כל בניו. כשהלך אחאב לנחמו, פגש באליהו הנביא, ושאלו: כיצד יתכן הדבר, שאת דברי יהושע אודות בונה העיר יריחו - קיים הקב"ה, ואילו את דברי משה רבו שאמר שבשעה שיעבדו ישראל ע"ז לא יהיה מטר - לא קיים הקב"ה? בשמעו זאת, עמד אליהו וקילל שלא ירד גשם, ובכך קיבל מידי ד' את מפתח הגשמים. לאחר שלוש שנים, רצה השי"ת להוריד גשמים לבני ישראל הנתונים בבצורת קשה. סיבב ד' שאליהו יקלע לבית האשה הצרפתי, שבנה מת וביקש אליהו להחיותו. אמר לו השי"ת: אותם שלושה מפתחות עיכבתי בידי מבראשית ולא מיניתי שליח עליהם אלא אותך שעשיתי אותך ממונה על אחד מהם (מטר), ועתה תשאל ממני מפתח שני (תחייה), יאמרו שניים ביד תלמיד אחד בידי הרב?! וכיון שהחיהו, שלח ד' את אליהו להר הכרמל כדי להוריד גשמי ברכה. (ע"פ סנהדרין קיג.) ויש בפסוק סימן לשלושת המפתחות: "פיתוחי התם", המפתחות של הת"ם = תיה (יולדת), תחייה, מטר, הם: "קודש לד'" ולא נמסרו לשליח. (דהיינו שלא נמסרו שלושתם בו זמנית - תוס') (הגר"א)



"ומגבעות תעשה להם"

בגמרא (יומא כה.) כתוב: 'דתניא לשכת הגזית כמין בסילקי גדולה היתה, פייס במזרחה וזקן יושב במערבה, והכהנים מוקפין ועומדין כמין בכוליא, והממונה בא ונוטל מצנפת מראשו של אחד מהן ויודעין שממנו פייס מתחיל'. מבואר שצורת הפייס בבית המקדש הייתה להתחיל ולספור מהכהן שנטלו לו את המצנפת מראשו. ויש לבאר, כיצד נותר הכהן ההוא ללא מצנפת בגילוי ראש, ועוד במקום כה קדוש? ויש לומר: א. היה ניכר שזה לצורך העבודה. ב. נטל ומיד החזיר ורק כדי לזכור ממי התחיל את הפייס. (תיו"ט) ג. הכהנים שלצדו כיסו את ראשו בידיהם. (בכור שור) ד. נשאר לו בגד קטן שתחת המגבעת (מעין כיפה). (פמ"ג) ה. מותר לעמוד בגילוי ראש ורק לא ללכת. (מג"א) ו. הפייס לא היה בעזרה עצמה. ז. בחדר מקורה אין בעיה. ח. הניחו על ראשו כיסוי אחר. (שדי חמד) ט. כיסה את ראשו בשרוולו. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשפ"ב)

# לכבוד ולתפארתו



ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.

**זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!**

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

## חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. שתיים מאבני החושן
- ב. הזמן בו מעלים את הנרות
- ג. "ועשית על החושן שרשות \_\_\_\_\_"
- ד. נשפך אל יסוד המזבח, כחלק מכפרת הזבח
- ה. מידת לח ששימשה במשכן
- ו. " \_\_\_\_\_ קולו בבואו אל הקודש"
- ז. מידת אורך החושן ורחבו
- ח. מבגדי הכהן הגדול
- ט. נמצאות מתחת זר מזבח הזהב
- י. עוד שתי אבנים שהושמו בחושן
- כ. בגדי הכהנים נעשו ל \_\_\_\_\_ ולתפארת
- ל. עוד אחת מהאבנים שהושמו בחושן
- מ. שני בגדים שיש גם לכהן הדיוט
- נ. אסור באכילה, ומצוותו בשריפה
- ס. בו שמו את מצות המילואים
- ע. חלק זה של פר המילואים נשרף
- פ. באמצעותו קושרים את הציץ
- צ. אחד מבגדי הכהן הגדול
- ק. נעשית מדי יום בבוקר בבוקר
- ר. כמות היין המובאת עם כבש כנסכים
- ש. היו חקוקים על אבני השוהם
- ת. גם שם נתנו מדם האיל

## חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. קצה המעיל היה ארוג כפי \_\_\_\_\_
- ב. כנגד איבר זה אהרן נשא את החושן
- ג. המעיל נעשה במעשה -
- ד. מבגדי הכהן הגדול
- ה. ממנה מיוצר שמן זית זך (רש"י)
- ו. עוד אחת מן האבנים שהושמו בחושן
- ז. כך מתרגם אונקלוס את המילה 'והגרת'
- ח. על הציץ להיות על \_\_\_\_\_ אהרן
- ט. אחד מבגדי הכהנים
- י. בסל המצות היו גם \_\_\_\_\_ מצות
- ך. עוד אחת מאבני החושן
- ל. אחד מבגדי הכהן הגדול
- ם. שניים ליום, הוקרבו על המזבח
- ן. היו בשולי המעיל, שמלשון הרע הציל (2)
- ס. הציץ היה כמין \_\_\_\_\_ של זהב (רש"י)
- ע. צורתו של מזבח הזהב
- ף. כל אבן שוהם הייתה על \_\_\_\_\_ אחת של אהרן
- ץ. הכתונת קרויה: "כתונת \_\_\_\_\_"
- ק. אחד מאימורי האיל שהונף ע"י אהרן ובניו
- ר. הזמן בו מטיבים את הנרות
- ש. עוד אחת מהאבנים שהושמו בחושן
- ת. ארון הברית קרוי גם: "ארון ה \_\_\_\_\_"

## כתרומו

*דכל פרה נדיא דערייה מילה מתראת אונקלוס סכסכה למדריה של רמנו.*

"זפתחת עליו פתוחי חתם" (כח, לו) = "זתגלוף". הפועל העברי 'לגלוף' המתארת פיסול ע"י שיוף או חריטה.

## מן המדרש

תנו רבנן: בית גרמו היו בקיאים במעשה לחם הפנים ולא רצו ללמד אחרים. שלחו חכמים והביאו אומנים מעיר אלכסנדריה שבמצרים, והיו יודעים האומנים לאפות כמותם, אך לא היו יודעים לרדות כמותם. שהללו מסיקים מבחוץ ואופים מבחוץ, והללו מסיקים מבפנים ואופים מבפנים. הללו פיתם מתעפשת, והללו אין פיתם מתעפשת. כששמעו חכמים בדבר אמרו: "כל מה שברא הקדוש ברוך הוא - לכבודו בראו, שנאמר (ישעיהו מג, ז): "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו", ושלחו להחזיר את בית גרמו למקומם. שלחו להם חכמים ולא באו, כפלו להם שכרם - ובאו. בכל יום היו נוטלים בשכרם שנים עשר מנה, והיום עשרים וארבעה. רבי יהודה אומר: בכל יום עשרים וארבעה, והיום נטלו ארבעים ושמונה. אמרו להם חכמים: "מפני מה ראיתם שלא ללמד?" אמרו להם: "יודעים היו בית אבא שבית זה עתיד ליחרב, ואנו חוששים שמא ילמד אדם שאינו מהוגן וילך ויעבוד עבודה זרה בכך". ועל דבר זה היו מזכירים אותם לשבח: מעולם לא נמצאת פת נקיה ביד בניהם, כדי שלא יאמרו הבריות שממעשה לחם הפנים הם ניזונים, לקיים מה שנאמר: "והייתם נקים מד' ומישראל". (ע"פ יומא לח.)

## מילה בפרשה

**יכה בחוזקה ובדעת,  
על האבן הטובה,  
לצורה מרובעת,  
שיתאים בדיוק בגובה.**

המונח המבוקש הינו מילה בת 5 אותיות המופיעה בפרשה. אשר כל שורה בחידה רומזת להקשר שונה שלה. (יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

## שעשועי דאורייתא

"תנוך און... ועל בהן ידם... ועל בהן הגלם"

באלו שתי פרשות נוספות בתורה מוזכרים איברים אלו? (ומה הקשר בין פרשות אלה)

\*\*\*

מצאו נא בפרשה:

- שלושה משבעת המינים.
- שם של מסכת בש"ס.
- פסוק שמופיעים בו ששה שמות של אנשים שונים.
- חמש אותיות רצופות הנקראות ישר והפוך. (2)
- מילה שהגימטריא שלה היא 1400.
- שש מילים רצופות בנות 3 אותיות. (2)

## ושפני טמוני חול

'היה על מצחו ועל שבטו'?

\*\*\*

"לשם שבו ואחלמה"

לרבי אפרים זלמן מרגליות אב"ד בראד הגיע מכתב, ובו השולח ביקש את עצת הרב. הציעו לפניו שידוך עבור בתו, בחור מופלג בתורה ומושלם במעלות, רק שיש לו אח איש בליעל שמעשיו רעים, וברצונו לדעת האם יש לדחות את השידוך בגלל האח הזה או שיעלים עין מזה ויגמור את השידוך בכי טוב, שהרי הבחור לכשעצמו מושלם בכל. השיב לו הגרא"ז מרגליות בזו הלשון: "לשם שבו ואחלמה". וכוונתו הייתה לרמוז לו בזה שיש לשים לב "לשם שבו" דהיינו רק על שמו הטוב של הבחור המדובר תביט, "ואח-למה" כלומר, למה לך להביט על אחיו, הלוא אם הבחור המדובר טוב ומצוין, תגמור את השידור בשעה טובה ומוצלחת. (בישרון מלך)

## שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים"

2. "והאבנים תהיין על שמת בני ישראל שתיים עשרה על שמתם פתוחי הותם איש על שמו תהיין לשנים עשר שבט"

## תשובות

**ושפני טמוני חול** - תשובה לגיליון קודם: היכן אומרים בתפילת שחרית ביום חול את המילים: "בית המקדש"? (2) - שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, שיר שהלווים היו אומרים בבית המקדש. **לסדר את הפרשה** - "לכבוד ולתפארת". **חידון א' ת'** - אודם אחלמה, בין הערבים, גבלת, דם, הין, ונשמע, זרת, חושן, טבעות, יהלום ישפה, כבוד, לשם, מכנסיים מגבעת, נותר, סל, עורר, פתיל תכלת, ציץ, קטורת, רבע הין, שמות שבטי ישראל, תנוך. **חידון א' ת' הפוך** - תחרא, לב, אורג, אפוד, טיפה ראשונה, שבו, ותוזרז, מצח, אבנט, ריקיקי מצות, נופך, מעיל, כבשים, פעמון ורימון, סס, רבוע, כתף, תשבץ, שוק, בבוקר בבוקר, תרשיש, עדות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשות צו ומצורע. (ואלו שלושת הפרשות היחידות עם המילה 'צו' בשמותיהן: תצוה, צו ומצורע) 1. "סלת חיטים", "פעמון ורימון", "שמן זית זך". 2. "נר תמיד". 3. "מתוך בני ישראל... אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר". 4. "בלול בשמן", "ככה ככל". 5. "שרשרת". 6. "אתם בסל ואת הפר ואת שני", "ואת בשר הפר ואת ערו ואת". **מילה בפרשה תרומה** - סרה. לכלת המבשרת הזקנה - סרה (שרח) בת אשר שבישרה ליעקב אודות יוסף והתברכה באריכות ימים מופלגת, "שובל נסחב מההינומא" - שארית בד משתלשל נקרא 'סרה', "שחלק ממנו מיותר" - דבר מיותר ועודף נקרא סרה, "כי סטה מדרך הישר" - כמו הביטוי תלמיד ססרת. **טמונות בפרשה** - 1. "פעמון ורימון" (כח, לד) 2. שפתון - "אודם" (כח, יז) 3. 'וברקן' (אונקלוס כח, יז) 4. "מכנסי בד" (כח, מב) 5. "שפה יהיה לפיו" (כח, לב) 6. "מצנפת" (כח, לז) 7. 'רבע ההין. שלשה לוגין' (רש"י כט, מ) 8. "זרת ארכו" (מידת הזרת הייתה ארוכה מזרת) (כח, טז) 9. "פטדה" - אונקלוס מתרגם: 'ירקן' (כח, יז) 10. כף + דגל יוון: 'כמין כ"ף יונית' (רש"י כט, לו) 11. 'שני ספלים של כסף' (רש"י כט, מג) 12. "ובישלת את בשרו" (כט, לא) 13. "וחגרת אתם" (כט, ט) 14. "נר תמיד" (כז, כ) **טמונות בהפטרה** - 1. "ואלה מידות המזבח" (מג, יג) 2. "מלח" (מג, כד) 3. "ומדדו את תכנית" (מג, י) 4. "צורת הבית ותכונתו" (מג, יא) **שאלה לט' בשבט** - שאלנו: מדוע בקללות האמורות בפרשת בחוקותי, כתוב: "ועץ הארץ לא יתן פרי", בשונה מבברכות שם שכתוב: "ועץ השדה יתן פרי"? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. 'עץ השדה' פירושו עצי סרק והברכה היא שאפילו הם יעשו פירות, ובקללות הכוונה שאפילו עצי הפרי לא יצמיחו ח"ו. 2. יכול אפילו עץ של שדה אחת להתברך בשל בעליו הצדיק, אבל הארץ הוא כללי. 3. הורה לנו הכתוב יסוד גדול, כי שורש הברכה הוא שיידע האדם שהכל הוא מחסדי השי"ת, שהרי 'לד' הארץ ומלואה" והוא אינו אדון לארץ, אלא השי"ת הוא הנותן לו כח לעשות חיל, ולכן רק כאשר הוא מכיר בכך, אזי: "ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרי". אך כאשר יסור לבבו ויטעה לחשוב שהארץ היא שלו תימנע ממנו הברכה, שכתוב: "ולא תתן ארצכם את יבולה ועץ הארץ לא יתן פרי", כלומר, שאם יעלה על דעתכם שהארץ היא "ארצכם" - אזי לא תוכל היא ולא עץ הארץ לתת את יבולה. (מהר"ש מבעלזא) 4. העץ משועבד למדבר (לאדם) ולא לדומם (לארץ), לכן אם הוא בבחינת שדה שנטעו האדם, אזי יתן פרי, אך אם הוא מהארץ, דהיינו כחטא הארץ בימי בראשית, אזי לא יתן את פרי. 5. אכן כאשר הברכה מצויה והכל זרוע ונטוע הרי שהעץ ניצב על מכונו בתוך השדה עץ השדה. לעומת זאת, בעת הקללה, כאשר הארץ לא תתן יבולה אין זריעה ואין קצירה וממילא אין שדה כלל, אלא שהוסיף הכתוב ואמר שאף העץ עצמו לא יתן פרי. (הגר"י קנייבסקי) 6. בברכות ישנה תוספת שפירותיכם ישתמרו על העצים כשדה המשתמרת, ולא תהיה הפקר לכל ותיאבד כמו פרי הארץ.

## ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.



זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.  
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)  
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com  
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

# טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

## מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא



תשובה לגיליון הקודם  
"נבוב" = 'חליל' (רש"י ואונקלוס כז,ה)

הפטרת תצוה "אתה בן אדם" (יחזקאל מג י-כז)

# טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש!  
חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת! - לפרטים ולהזמנות: 052-766-5775